

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Nureddin Nebati tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Selin Sayek Böke

Selin SAYEK BÖKE

20 Aralık 2021 tarihindeki kabine toplantısının ardından yapılan açıklamada döviz kurlarındaki artış ile mevduat faizi arasındaki farkın kamu tarafından ödenmesine dayanan “Kur Korumalı Vadeli TL Mevduatı” ismi verilen yeni bir finansal ürün kamuoyuna duyurulmuştur. 20 Aralık tarihinde rekor kırarak 18,30 TL’ler seviyesini gören dolar kurunda takip eden günlerde 12,13 TL seviyelerine kadar gerilemiştir.

Bu süre boyunca Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat ürününe ilişkin bilgi ve gelişmeler kamuoyuna Bakan ve Bakanlık görevlileri tarafınızdan aktarılmış, yapılan açıklamalar ile resmi veriler arasında çeşitli çelişkiler ortaya çıkmıştır. Bugün itibariyle Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat ürününe ilişkin resmi veriler kamuoyuyla TCMB, BDDK gibi resmi kurumların kamuoyuna açık, çevrimiçi veri sistemlerince düzenli bir şekilde paylaşılmamaktadır. Bakan ve Bakanlık görevlilerinin beyanları ile kamuoyu sınırlı ve kısıtlı bir şekilde bilgilendirilmektedir.

Bizzat Bakan tarafından yapılan açıklamalarda Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat ürününün 20 Aralık tarihinde duyurulmasıyla vatandaşların yoğun döviz satışına başladığı, döviz kurlarındaki düşüşün bu sayede yaşandığı ifade edilmiştir. Ancak BDDK’nın günlük bülten verilerine göre ürünün duyurulduğu 20 Aralık’ta 163,4 milyar dolar olan gerçek kişilerin döviz mevduatı, 10 Ocak’ta yalnızca 162,5 milyar dolara gerilemiş, aradaki süre zarfında da döviz mevduatında kurlarda düşüşe yol açacak bir çözülme görülmemiştir. Öte yandan TCMB’nin haftalık bilanço verilerinde ise TCMB’nin SWAP sonrası net rezerv pozisyonunun 17-24 Aralık haftasında 9 milyar dolar düştüğü görülmüştür.

Bu bağlamda,

1) Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat hesaplarındaki toplam mevduat tutarının büyüklüğü ve günlük değişim, tıpkı diğer banka mevduatlarında olduğu gibi kamuoyuyla TCMB veya BDDK aracılığıyla şeffaf bir şekilde neden paylaşılmamaktadır?

2) 20 Aralık tarihinden itibaren bankacılık sistemimizde toplam kaç adet Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat hesabı açılmıştır? Açılan hesapların kaç gerçek kişilere kaç tüzel kişilere aittir? Açılan hesapların 3, 6, 9 ve 12 aylık vadelere göre toplam içindeki sayısal ve yüzdelik dağılımı nasıldır? Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat hesaplarındaki toplam TL mevduatı en güncel veriyle ne kadardır? Bu hesaplardaki toplam mevduatın ne kadarı gerçek kişilere, ne kadarı tüzel kişilere aittir?

3) Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat hesaplarındaki toplam TL mevduatının ne kadarı vadeli TL hesaplardan aktarılmıştır? Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat hesaplarındaki toplam TL mevduatının ne kadarı döviz tevdiat hesaplarındaki yabancı para mevduatların bozdurulmasıyla gelmiştir? 20 Aralık tarihinden itibaren Kur Korumalı Vadeli TL Mevduat hesaplarına vadeli TL hesapları ile döviz tevdiat hesaplarından yaşanan geçişlerin günlük ve haftalık seyri nasıldır?

5) 20 Aralık tarihinden itibaren BDDK resmi verilerine göre bankalardaki toplam döviz mevduatında büyük bir düşüş yaşanmadığına göre döviz kurlarındaki düşüş Merkez Bankası’nın rezervlerinin satılmasıyla mı gerçekleştirilmiştir? Rezerv satışlarıyla gerçekleştirildiyse bu döviz müdahalesi Aralık ayında gerçekleşen döviz müdahalelerinin aksine neden kamuoyuyla paylaşılmamıştır? Rezerv satışları, 128 milyar dolar rezervin satışında olduğu gibi kamu bankaları aracılığıyla arka kapıdan ve şeffaf olmayan bir şekilde mi satılmıştır?